

Obr. 13. Hněvotín. Bronzová sekera. Kresba L. Hlubek.

Fig. 13. Hněvotín. Bronze axe. Drawing by L. Hlubek.

Summary

A Late to Final Bronze Age stray find of a socketed bronze axe came from “K Žerůvkám” field in the Hněvotín cadastral area (Olomouc District).

Lukáš Hlubek

Holubice (okr. Vyškov)

„U Cihelen“, parc. č. 2096, 1459/4–1459/9, 2086, 2087, 2088/1, 2088/2, 2089/1, 2089/2, 2090, 2091, 2092/1, 2092/2.

Starší doba bronzová, mladší doba bronzová. Izolovaný pohřeb, sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Vyškovska, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1750583N, 16.8216944E

V průběhu záchraného archeologického výzkumu na stavbě 18 rodinných domů bylo odkryto celkem 44 archeologických objektů, z toho 23 kostrových hrobů a 21 sídlištních objektů (Čižmář et al. 1981). Dva hroby nejsou zcela přesně datovatelné. Hrob 816 patří patrně únětické kultuře. Toto datování vychází z tvaru a orientace druhotně vylopuené hrobové jámy. Vyrádací šachta byla vedena do centrální části hrobu, z něhož byly díky vylopuení kompletně odstraněny všechny milodary.

Nejvýraznějšími sídlištními objekty byly dvě stavební jámy (500 a 526) kultury středodunajských popelnicových polí. Objekt 500 měl protáhlý tvar (maximální délka téměř 80 m), byl složen z jednotlivých zahloubenin, výběžků a laloků. Objekt 526 měl spíše kruhový tvar a také jej tvořily různé zahloubeniny a výběžky (délka 32 m). Z obou hliníků jsme získali bohatý soubor nálezů. Současně jsme provedli i detektorový průzkum, díky němuž jsme rozšířili bohatý keramický soubor o nálezy bronzové (různé druhy slitků, bronzových zlomků a dvě jehlice). Do mladší doby bronzové jsou datovány ještě sídlištní jámy 503, 507 a 514.

Literatura

Čižmář, M., Geislerová, K., Rakovský, I. 1981: Rettungsgrabungen auf der Autobahnstrasse Brno – Holubice im Jahre 1979 (Bez. Brno-venkov und Vyškov). *Přehled výzkumů* 1979, 68–70, obr. 29–31, tab. 11, 12.

Summary

During the rescue excavation in “U Cihelen” field (Holubice cadastral area, Vyškov District), 44 archaeological features were examined (23 inhumation burials and 21 settlement features) dated to the Early and Late Bronze Age.

Blanka Mikulková

Hradec nad Moravicí (okr. Opava)

Ul. Zámecká, č. p. 166, parc. č. 1407/1.

Lužická kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Slezské zemské muzeum.

Lokalizace: WGS-84 – 49.8673881N, 17.8759258E

V dubnu 2020 proběhl na pozemku manželů Čížkových na katastru Hradce nad Moravicí v blízkosti památky Červeného zámku a kostela sv. Petra a Pavla záchraný archeologický výzkum v rámci výkopových prací spojených s hloubením jámy pro nově vznikající plavecký bazén. Při strojní skrývce byly v místě identifikovány zahloubené objekty, které obsahovaly keramické zlomky odpovídající lužické kultuře. Celkem zde byly identifikovány části čtyř mělkých jam a 7 kulových jamek, které netvořily žádnou jednoznačně definovanou konstrukční jednotku.

Literatura

Neuveдено.

Summary

An excavation carried out at 166 Zámecká Street, Hradec nad Moravicí cadastral area (Opava District), in connection with the construction of a swimming pool, detected pits containing Lusatian culture pottery.

Jiří Juchelka, Soňa Králová

Hrušovany nad Jevišovkou (okr. Znojmo)

Jižně od ul. Drnholecká; „Pod Kolonkou“, parc. č. 5694/2.

Starší doba bronzová. Sídliště, izolovaný pohřeb. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., inv. č. 648809-1/20 – 648809-52/20.

Lokalizace: WGS-84 – plocha vymezena souřadnicemi 48.8300014N, 16.4099025E; 48.8299808N, 16.4099061E; 48.8300397N, 16.4101067E; 48.8300042N, 16.4101194E; objekt 1: 48.8300322N, 16.4100756E; objekt 2: 48.8299933N, 16.4099492E

Při archeologickém terénním výzkumu vyvolaným stavbou „Odvedení dešťových vod z komunikace pod ul. Drnholecká“ v Hrušovanech nad Jevišovkou byly během měsíce září 2020 odkryty dvě antropogenní struktury.

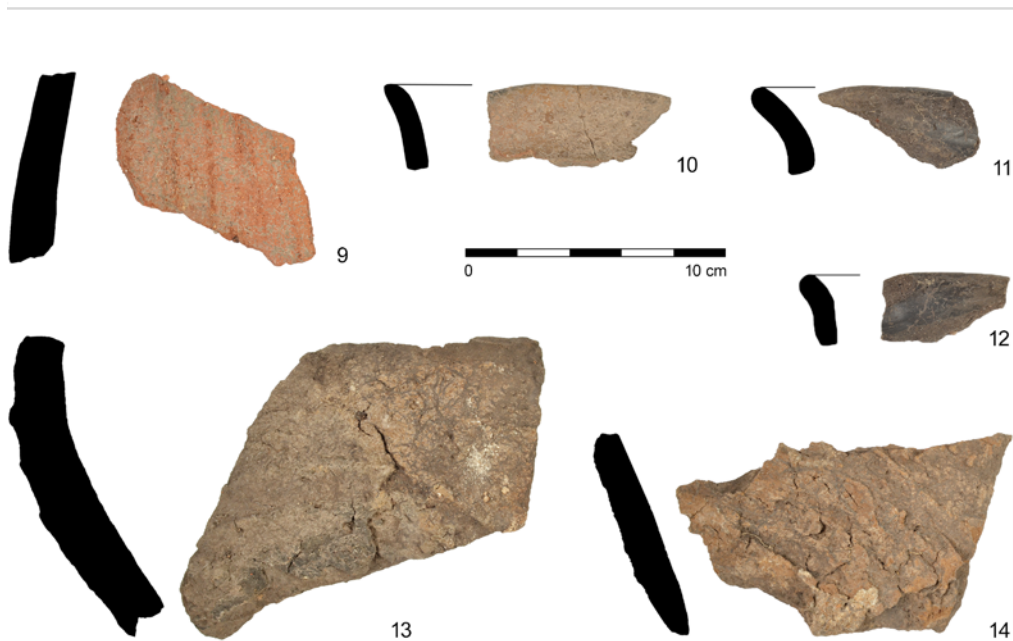
Obr. 14. Hrušovany nad Jevišovkou. Lidský jedinec na dně objektu č. 1. Foto D. Cibulka.

Fig. 14. Hrušovany nad Jevišovkou. The human individual at the bottom of settlement pit No. 1. Photo by D. Cibulka.

Obr. 15. Hrušovany nad Jevišovkou. Objekt č. 2. Foto D. Cibulka.

Fig. 15. Hrušovany nad Jevišovkou. Feature No. 2. Photo by D. Cibulka.

Obr. 16. Hrušovany nad Jevišovkou. Výběr nálezů z objektu č. 1 (6-8) a z objektu č. 2 (1-5, 9-14). Foto D. Cibulka.

Fig. 16. Hrušovany nad Jevišovkou. Selection of finds from feature No. 1 (6-8) and feature No. 2 (1-5, 9-14). Photo by D. Cibulka.

Lokalizace, rozsah a metodika terénního výzkumu:

Velká část předmětné stavby byla liniového charakteru a nedosahovala geologického podloží, pouze v severní části byly narušeny novověké vrstvy obsahující povětšinou recentní navážky. Plošně byla skryta pouze plocha o rozměru 50 m² sloužící pro retenční nádrž, a to na soukromém pozemku parc. č. 5694/2.

V blízkosti zájmové polohy se protéká říčka Jevišovka, na jejímž levém břehu se lokalita nachází. V rámci této skryté plochy byly na úrovni podloží (178 m n. m.) rozeznány dvě antropogenní struktury. V obou případech byla polovina objektu snižována po 20 cm mocných mechanických vrstvách za účelem získání profilu, respektive za účelem sledování vzájemných stratigrafických vztahů. Po dokumentaci profilu byly objekty stejným způsobem snižovány i v druhé polovině.

Popis antropogenních struktur a jejich obsahu:

Objekt 1 (obr. 14) – na úrovni geologického podloží kruhová struktura o maximálním průměru d. 156 cm × š. 153 cm × hl. 10 cm. V rámci výplně byly rozpoznány čtyři uložení, obsahující jen minimum nepřilíš chronologicky citlivého archeologického materiálu. Jedná se zejména o fragmenty výdutí keramických nádob (inv. č. 648809-1/20 – 11/20), v jednom případě s prstovanou úpravou povrchu (inv. č. 648809-7/20). Dále byl ve výplni objektu objeven osteologický materiál (inv. č. 648809-47/20, -48/20, -52/20), malakofauna (inv. č. 648809-42/20 – 44/20, -51/20) a jeden fragment mazanice (inv. č. 648809-31/20). V nejnižší šterkové uloženině (označené jako ul. 106) spočíval na dně lidský skelet (inv. č. 648809-52/20). Jedinec byl uložen v mírně skrčené poloze na břiše, s rukama zkříženými pod tělem a obličejem směřujícím k zemi. Vzhledem k pozici nelze jednoznačně určit orientaci jedince, zhruba ale odpovídá orientaci JV–SZ. Ve spodních uloženinách, v nichž se nacházel lidský jedinec, byl nalezen fragment mušle s provrtem (inv. č. 648809-51/20, obr. 16: 6) a část kelnatky se zbroušeným ústím (inv. č. 648809-42/20, obr. 16: 7). Z nálezového kontextu se zdá, že jejich umístění nemělo intencionální význam v souvislosti s lidským jedincem.

Objekt 2 (obr. 15) – na úrovni geologického podloží kruhová až mírně oválná sídlištní struktura o rozměrech d. 122 cm × š. 115 cm × hl. 62 cm. V rámci výplně byly totožně rozeznány čtyři uložení obsahující fragmentární keramický materiál. Jedná se o 4 vně vyhnuté okraje (inv. č. 648809-12/20 – 15/20, obr. 16: 10–12), jeden fragment dna (inv. č. 648809-30/20) a 13 fragmentů výdutí větších hrncovitých nádob (inv. č. 648809-16/20–29/20), z nichž 6 nese prstovanou úpravu povrchu (obr. 16: 9, 13, 14). Byly objeveny též dva fragmenty osteologického materiálu (inv. č. 648809-49/20 – 50/20) a jeden fragment mazanice (inv. č. 648809-32/20). Z popelovité uloženy (ul. 103) pochází soubor čtyř masivních čepelí s retuší a „srpovým leskem“ (inv. č. 648809-34/20 – 38/20, obr. 16: 1–4), které byly všechny zhotoveny z rohovce typu Krumlovský les, konkrétně variety I. Ve výplni objektu 2 byl taktéž nalezen fragment mušle s provrty a pilkovitou hranou (inv. č. 648809-46/20, obr. 16: 5).

V případě objektu 1 lze konstatovat, že se jedná o sídlištní/zásobní jámu, na jejíž úplné dno byly „uloženy“ ostatky zemřelého/ho. Poloha skeletu „na břiše“ a absence milodarů odkazují na nerituální „uložení“ jedince. Je nutné zdůraznit, že samotná poloha nemusí v důsledku postdepozičních procesů odpovídat poloze v době uložení zemřelého/ho. Objekt 2 zřejmě představuje sídlištní strukturu, možná původně sloupovou jámu, jež byla sekundárně použita jako jáma odpadní. Odkryté struktury jsou pravděpodobně součástí hospodářského areálu únětické kultury, jehož část byla odkryta taktéž jižně od ulice Drnholecká (Čižmář 2006, 141).

Poděkování

Na tomto místě by autoři rádi poděkovali dlouholetým spolupracovníkům detašovaného pracoviště pro dobu římskou a stěhování národů Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i., v Dolních Dunajovicích Miloši Bártíkovi a Ludmile Turkové za pohotovou reakci při nálezů archeologických struktur. Za pomoc při exkavaci objektů děkujeme Danu Svobodovi.

Literatura

Čižmář, Z. 2006: Hrušovany nad Jevišovkou (okr. Znojmo). *Přehled výzkumů* 47, 141.

Summary

Two features from the Early Bronze Age were discovered during the construction of a drainage channel in Hrušovany nad Jevišovkou, south of Drnholecká Street. The most significant find was a human skeleton at the bottom of the pit (feature No. 1; Fig. 14) and four sickle blades in another pit (feature No. 2; Fig. 15).

David Cibulka, Balázs Komoróczy

Hulín (k. ú. Záhlinice, okr. Kroměříž)

„Za Školou“, parc. č. 1862/9, 1862/12, 1862/11.

Věteřovská skupina. Sídlišť. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.

Uložení nálezů: Muzeum Kroměřížska, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.28848N, 17.48751E

Záchraný archeologický výzkum probíhal v známé lokalitě „Za Školou“ (Čižmář 2011, 162; Šebela 2016, 46) v jižní části intravilánu obce Záhlinice a byl vyvolán přípravou území pro založení novostaveb rodinných domů (obr. 17). Byla při něm potvrzena existence pravěkých a protohistorických sídlištních struktur (viz oddíly Neolit a Doba železná). V západní a severní části lokality nebylo dosaženo geologického podloží, v minulosti se jednalo o nivní prostor. Východní část lokality, kde se nachází terénní vlna, pokračující dále na severovýchod pak poskytla celkem osm zahloubených archeologických objektů (K500A–K506). Ve většině případů šlo o zásobní jámy vakovitého nebo kotlovitého profilu s podhloubenými stěnami, které poskytly početné kolekce dobře datovatelné keramiky (včetně rekonstruovatelných tvarů), která je řadí na závěr starší doby bronzové a kulturně náleží věteřovské skupině. Čtyři z těchto zásobních jam se podařilo prozkoumat v jihovýchodní části plochy, další pak byly dokumentovány v liniových výkopech pro plynovodní přípojky dále na západ, v místech, kde nebylo při skrývce dosaženo podloží. Na parc. č. 1862/12 bylo prozkoumáno celkem 14 objektů. Čtyři z objektů (K507–K510) byly zkoumány plošně, zbytek objektů (K511–K520) byl dokumentován a vzorkován v základových pasech. Ve všech případech plošně zkoumaných objektů se jednalo o jámy kruhového půdorysu různých rozměrů a hloubky s převážně do stran a ke dnu ubíhajícími stěnami, a je možné je interpretovat jako klasické zásobní jámy. Plošně zkoumané objekty byly dislokovány ve východní části parcely, kde bylo po skrývce dosaženo rozhraní mezi nadložními vrstvami ornice a podloží, tvořeným v těchto místech smíšenými hlinito-písčitémi sedimenty, pod kterými nastupovaly vrstvy šterků (na dnech zkoumaných objektů a později v řezech základových pasů). Objekty zachycené v základových pasech se nacházely v severní polovině plochy budoucího RD. Většinu objektů je možné spojit s osídlením reprezentovaným věteřovskou skupinou závěru starší doby bronzové. Ve výplni jednoho